

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) Beräkna/bestäm LTI-systemets

- frekvensfunktion $H(\omega)$
- impulssvar $h(t)$, samt skissa detta
- kausalitetsegenskap & stabilitetsegenskap
- systembeskrivande differentialekvation
- ordning
- amplitudkaraktäristik $|H(\omega)|$

b) Skissa amplitudkaraktäristiken och ange/motivera vilken typ av frekvensselektivt filter (LP,BP,HP osv.) det elektriska systemet utgör.

c) Beräkna utsignalen $y_1(t)$ då insignalen är $x_1(t) = 3 \cdot e^{-2t} u(t)$ [V] och systemet är energifritt.

d) Beräkna utsignalen $y_2(t)$ då insignalen är $x_2(t) = 4 + 3 \cos(2t + \frac{3\pi}{4})$ [V]

e) Beräkna stegetraret $g(t)$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

Lösningsgång:

Ⓐ Krets → Komplexschema → $H(\omega)$

Alt. Ⓑ :

$$g(t) = \mathcal{F}^{-1}\{G(\omega)\}, \quad G(\omega) = U(\omega) \cdot H(\omega)$$

Ⓑ $x_1(t) \rightarrow X_1(\omega) \rightarrow Y_1(\omega) \rightarrow \mathcal{F}^{-1} y_1(t)$

Ⓒ $x_2(t) \rightarrow Y_2(t)$

Differentialekvation

$\mathcal{F}^{-1} h(t) \rightarrow$ Kausalitet
 $\mathcal{F}^{-1} g(t) = (u * h)(t) \rightarrow$ Stabilitet
 $\mathcal{F}^{-1} y_1(t) \rightarrow$ Systemordning
 $|H(\omega)| \rightarrow$ Sketch → Filtertyp

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$\Rightarrow \begin{array}{c} LT \\ h(t) \end{array} \rightarrow \begin{array}{l} y_{es}(t) = (x * h)(t) \\ Y_{es}(\omega) = X(\omega) \cdot H(\omega) \end{array}$

a) Komplexschema:

Spänningssdelning $\Rightarrow Y(\omega) = X(\omega) \cdot \frac{\frac{1}{j\omega C}}{\frac{1}{j\omega C} + (R + j\omega L)}$

$$\Rightarrow \underline{H(\omega)} = \frac{Y(\omega)}{X(\omega)} = \frac{1}{1 + j\omega RC + j^2\omega^2 LC} = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

$R=1\Omega, L=1H, C=1F$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) $H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$

$h(t) = ? \quad h(t) = \mathcal{F}^{-1}\{H(\omega)\} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} H(\omega) e^{j\omega t} d\omega \quad \text{Svår att beräkna här!}$

Sök i stället transformpar i formelsamlingen!

Nämnaren i $H(\omega)$: $(j\omega)^2 + j\omega + 1 = (j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2$

Formels. Tab. 3: II $\Rightarrow e^{-at} \sin(\omega_0 t) u(t) \Leftrightarrow \frac{\omega_0}{(a+j\omega)^2 + \omega_0^2}$ Här: $\begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ \omega_0 = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ rad/s} \end{cases}$

Dvs. $H(\omega) = \frac{2}{\sqrt{3}} \frac{1 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \Rightarrow h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) $H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$

Formels. Tab. 3:11 $\Rightarrow e^{-at} \sin(\omega_0 t) u(t) \Leftrightarrow \frac{\omega_0}{(a+j\omega)^2 + \omega_0^2}$ Här: $\begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ \omega_0 = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ rad/s} \end{cases}$

Dvs. $H(\omega) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \Rightarrow h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$

Skissa $h(t)$:

$\bullet h(t) = 0 \text{ för } t < 0 \Rightarrow \text{Systemet är kausalt}$

$\bullet \int_{-\infty}^{\infty} |h(t)| dt \left(= \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{1}{1/2} = \frac{4}{\sqrt{3}}\right) < \infty \Rightarrow \text{Systemet är stabil}$

Made with Doceri

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) $H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$ Kausalt & stabilt
 $h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$ LTI-system

Differentialekvationsbeskrivning?

$H(\omega) = \frac{Y(\omega)}{X(\omega)} = \frac{1}{(j\omega)^2 + j\omega + 1} \Rightarrow (j\omega)^2 Y(\omega) + j\omega Y(\omega) + Y(\omega) = X(\omega)$

$\mathcal{F}\{Y(t)\} = \mathcal{F}\{H(t)\}, \text{ med } \frac{d^n y(t)}{dt^n} \Leftrightarrow (j\omega)^n Y(\omega) \Rightarrow$

$$\boxed{\frac{d^2 y(t)}{dt^2} + \frac{dy(t)}{dt} + y(t) = x(t)}$$

Systemets ordning = differenciellekvationens ordning = 2
 $(= \text{antalet reaktiva nätelement, } L \& C)$

Made with Doceri

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) $H(\omega) = \frac{1}{1-\omega^2+j\omega}$ Kausalt & stabilt
 $h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$ LTI-system
 $\frac{d^2y(t)}{dt^2} + \frac{dy(t)}{dt} + y(t) = x(t)$ Ordning = 2

Beräkna systemets amplitudkaraktäristik $|H(\omega)|$

$$|H(\omega)| = \left| \frac{1}{1-\omega^2+j\omega} \right| = \frac{1}{\sqrt{(1-\omega^2)^2 + \omega^2}}$$

Made with Doceri

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

a) $H(\omega) = \frac{1}{1-\omega^2+j\omega}$ Kausalt & stabilt
 $h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t)$ LTI-system
 $|H(\omega)| = \frac{1}{\sqrt{(1-\omega^2)^2 + \omega^2}}$ $\frac{d^2y(t)}{dt^2} + \frac{dy(t)}{dt} + y(t) = x(t)$ Ordning = 2

b) Skissa $|H(\omega)|$ och ange filtertyp.

1) $H(0) = \frac{1}{1-0^2+j0} = 1$

2) $\lim_{\omega \rightarrow \infty} |H(\omega)| = \lim_{\omega \rightarrow \infty} \left| \frac{\frac{1}{\omega^2}}{\frac{1}{\omega^2} - 1 + j\frac{1}{\omega}} \right| = \frac{0}{1} = 0$

3) $|H(j1)| = \left| \frac{1}{j1+1} \right| = 1$

L P-filter! (Examinatorn muntlig)

Made with Doceri

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

c) $X_i(t) = 3 \cdot e^{-2t} u(t)$ [V]. Beräkna $y_i(t)$. // $y_i(t) = (x * h)(t) \Rightarrow$

$$\mathcal{Y}_i(\omega) = X_i(\omega) H(\omega) = \left| \begin{array}{l} \text{Formels. Tab. 3:5, } \\ e^{-at} u(t) \Leftrightarrow \frac{1}{a+j\omega} \end{array} \right| = \frac{3}{2+j\omega} \cdot \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega} = \left| \begin{array}{l} \text{P.B.U.} \\ \hline \end{array} \right|$$

$$= \frac{A}{2+j\omega} + \frac{B(j\omega) + C}{(j\omega)^2 + j\omega + 1} = \left| \begin{array}{l} A + B = 0 \\ A + 2B + C = 0 \\ A + 2C = 3 \end{array} \right\| \Rightarrow A=1, B=-1, C=1 \right|$$

$$= \frac{1}{2+j\omega} + \frac{-j\omega + 1}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2}$$

$$\mathcal{X}^{-1}\left\{\frac{1}{2+j\omega}\right\} = e^{-2t} u(t) \text{ enligt Tab. 3:5}$$

men vad är \mathcal{X}^{-1} av den andra termen?

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

c) $X_i(t) = 3 \cdot e^{-2t} u(t)$ [V]. Beräkna $y_i(t)$. // $y_i(t) = (x * h)(t) \Rightarrow$

$$\mathcal{Y}_i(\omega) = X_i(\omega) H(\omega) = \frac{1}{2+j\omega} + \frac{-j\omega + 1}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \quad \begin{array}{l} \text{Formelsam.} \\ \text{Tab. 3:10 \& 3:11} \end{array} \Rightarrow$$

$$\mathcal{X}^{-1}\left\{e^{-at} \cos(\omega t) u(t)\right\} = \frac{a + j\omega}{(a + j\omega)^2 + \omega_0^2} \quad \mathcal{X}^{-1}\left\{e^{-at} \sin(\omega t) u(t)\right\} = \frac{\omega}{(a + j\omega)^2 + \omega_0^2}$$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

c) $x_i(t) = 3 \cdot e^{-2t} u(t)$ [V]. Beräkna $y_i(t)$. // $y_i(t) = (x * h)(t) \Rightarrow$

$$\begin{aligned} Y_i(\omega) &= X_i(\omega) H(\omega) = \frac{1}{2+j\omega} + \frac{-j\omega + 1}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} = -(j\omega + \frac{1}{2}) + \frac{\frac{3}{2}}{2} \\ &= \frac{1}{2+j\omega} - \frac{j\omega + \frac{1}{2}}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} + \sqrt{\frac{2}{3}} \cdot \frac{3}{2} \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \\ &\Rightarrow y_i(t) = e^{-2t} \cdot u(t) - e^{-\frac{t}{2}} \cos(\frac{\sqrt{3}}{2}t) \cdot u(t) + \sqrt{3} e^{-\frac{t}{2}} \sin(\frac{\sqrt{3}}{2}t) \cdot u(t) \\ &= \left(e^{-2t} - e^{-\frac{t}{2}} \left(\cos(\frac{\sqrt{3}}{2}t) - \sqrt{3} \sin(\frac{\sqrt{3}}{2}t) \right) \right) u(t) \end{aligned}$$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

d) $x_2(t) = 4 + 3 \cos(2t + \frac{3\pi}{4})$ [V]. Beräkna $y_2(t)$.

Vi vet: För stabilt LTI-system (som här!) med stationär insignal

$$x(t) = C_0 + C \cdot \cos/\sin(\omega t) \Rightarrow y(t) = C_0 \cdot H(0) + C \cdot |H(\omega)| \cdot \cos/\sin(\omega t + \arg H(\omega))$$

Här: $y_2(t) = 4 \cdot H(0) + 3 \cdot |H(2)| \cdot \cos(2t + \frac{3\pi}{4} + \arg H(2))$

där $H(0) = \frac{1}{1 - 0^2 + j \cdot 0} = 1$ & $H(2) = \frac{1}{1 - 2^2 + j2} = \frac{1}{-3 + j2} = \frac{1}{\sqrt{(-3)^2 + 2^2}} \cdot e^{j \arctan \frac{2}{-3} + \pi} = \frac{1}{\sqrt{13}} \cdot e^{j \arctan \frac{2}{-3} + \pi}$

$$\Rightarrow y(t) = 4 + \frac{3}{\sqrt{13}} \cos(2t + \frac{3\pi}{4} + \arctan \frac{2}{-3} + \pi) [V]$$

73 neg
real del

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t) \quad H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

c)
$$\begin{aligned} g(t) &= (u * h)(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(t-\tau) h(\tau) d\tau = \int_0^t h(\tau) d\tau = A \int_0^t e^{a\tau} \sin(\omega_0\tau) d\tau \quad \begin{cases} A = \frac{2}{\sqrt{3}} \\ a = -\frac{1}{2} \\ \omega_0 = \frac{1}{\sqrt{3}} \end{cases} \\ &= \int_0^t u \cdot V = u \cdot V - \int u \cdot V \\ &= \int \sin = -\cos, \int \cos = \sin \quad = A \left(\frac{1}{-\omega_0} \left[e^{a\tau} \cos(\omega_0\tau) \right]_0^t - \frac{a}{-\omega_0} \int_0^t e^{a\tau} \cos(\omega_0\tau) d\tau \right) \\ &= A \left(\frac{-1}{\omega_0} \left[e^{a\tau} \cos(\omega_0\tau) \right]_0^t + \frac{a}{\omega_0} \left[\frac{1}{\omega_0} \left[e^{a\tau} \sin(\omega_0\tau) \right]_0^t - \frac{a}{\omega_0} \int_0^t e^{a\tau} \sin(\omega_0\tau) d\tau \right] \right) \\ &\Rightarrow A \left(1 + \frac{a^2}{\omega_0^2} \right) \int_0^t e^{a\tau} \sin(\omega_0\tau) d\tau = \frac{A}{\omega_0} \left[e^{a\tau} \left(\frac{a}{\omega_0} \sin(\omega_0\tau) - \cos(\omega_0\tau) \right) \right]_0^t = \frac{A}{\omega_0} \left(e^{at} (\sin(\omega_0 t) - \cos(\omega_0 t)) - e^0 (\sin(0) - \cos(0)) \right) \\ &\Rightarrow g(t) = \frac{A \cdot \omega_0^2}{\omega_0 (a^2 + \omega_0^2)} \left(e^{-\frac{t}{2}} \left(-\frac{1}{\sqrt{3}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) - \cos\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) \right) + 1 \right) u(t) \quad \text{Pha, det var jobbigt!} \end{aligned}$$

(Större) Räkneexempel – Systemanalys med fouriertransformen

$$h(t) = \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) u(t) \quad H(\omega) = \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega}$$

c) Enklare: Använd fouriertransformen! (Laplacetransformen är nu bättre...!)

$$\begin{aligned} g(t) &= (u * h)(t) \Rightarrow G(\omega) = U(\omega) \cdot H(\omega) = \left(\text{vp}\left[\frac{1}{j\omega}\right] + \pi\delta(\omega) \right) \frac{1}{1 - \omega^2 + j\omega} \\ &= \text{vp}\left\{ \frac{1}{j\omega(j\omega^2 + j\omega + 1)} \right\} + \underbrace{\frac{\pi}{1 - \omega^2 + j\omega} \delta(\omega)}_{\substack{\text{P.B.U.} \\ \text{som i c)}}} = \left| \text{som i c)} \right| = \text{vp}\left\{ \frac{1}{j\omega} - \underbrace{\frac{j\omega + 1}{(j\omega)^2 + j\omega + 1}}_{\substack{\text{J.W.} \\ \text{+ 1}}} \right\} + \pi\delta(\omega) \\ &\xrightarrow{\substack{\text{omformar,} \\ \text{som i c)}}} = \frac{j\omega + \frac{1}{2} + \frac{1}{2}}{(j\omega + \frac{1}{2})^2 + \frac{3}{4}} \\ &= \text{vp}\left[\frac{1}{j\omega}\right] + \pi\delta(\omega) - \frac{\frac{1}{2} + j\omega}{(\frac{1}{2} + j\omega)^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} - \frac{1}{2} \frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}/2}{(\frac{1}{2} + j\omega)^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \\ &\xrightarrow{\substack{\text{formels.} \\ \text{Tid 3:2,} \\ 3:10, \\ 3:11}} \Rightarrow g(t) = \left(1 - e^{-\frac{t}{2}} \cos\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) - \frac{1}{\sqrt{3}} e^{-\frac{t}{2}} \sin\left(\frac{\sqrt{3}}{2}t\right) \right) u(t) \end{aligned}$$